

**FYLKESMANNEN
I SOGN OG FJORDANE**

**Forvaltingsplan for
Kloppemyrane naturreservat i
Gloppen kommune**

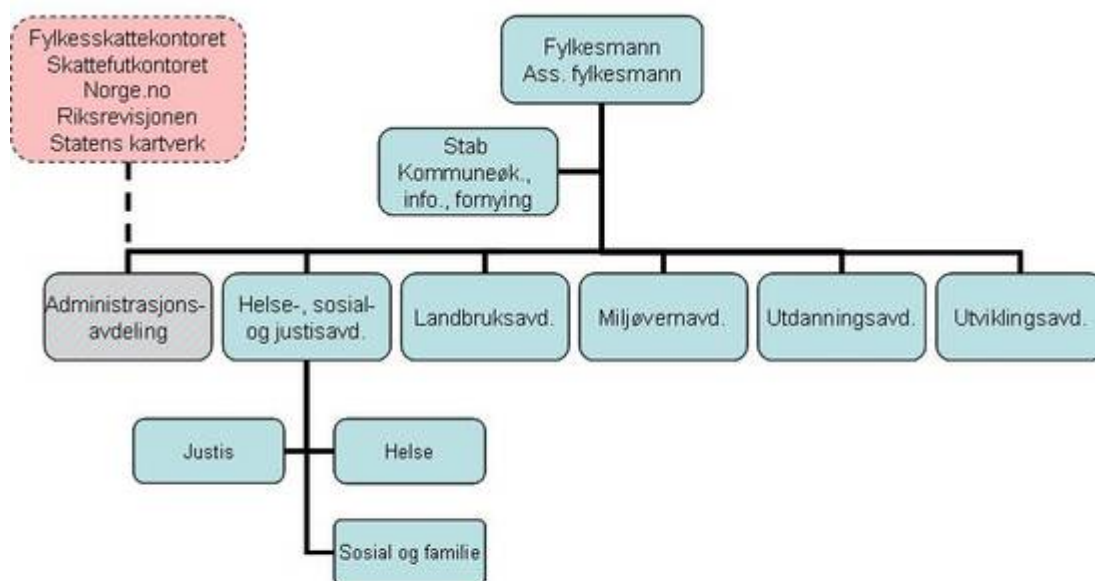

FYLKESMANNEN I SOGN OG FJORDANE

Fylkesmannen er Regjeringa og staten sin fremste representant i fylket, og har ansvar for at Stortinget og Regjeringa sine vedtak, mål og retningslinjer vert følgde opp. Fylkesmannen skal fremje fylket sine interesser, ta initiativ både lokalt og overfor sentrale styringsorgan.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har oppgåver innan landbruk og bygdeutvikling, miljøvern, sosialsektoren, sivil beredskap og overfor kommunane. Vi er om lag 110 tilsette, og er organisert slik:

HER FINN DU OSS:

Statens hus, Njøsavegen 2, Leikanger
Telefon 57 65 50 00 – Telefaks 57 65 50 55
Postadresse: Njøsavegen 2, 6863 Leikanger

Landbruksavdelinga:

Hafstadgården, Fjellvegen 11, Førde
Telefon: 57 72 32 00 – Telefaks 57 82 12 05
Postadresse: Postboks 14, 6801 Førde

E-post: post@fmsf.no Internett: <http://fylkesmannen.no>
<http://sognogfjordane.miljostatus.no>

Framsidedfoto: Høgmyr i Kloppemyrane naturreservat. Foto: Johannes E. Anonby.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Rapport nr. 3 - 2008

Forfattarar Geir Gaarder (Miljøfaglig Utredning) og Johannes Erik Anonby (Fylkesmannen)	Dato 16. april 2008
Prosjektansvarleg Nils Erling Yndesdal	Sidetal 28
Tittel Forvaltingsplan for Kloppemyrane naturreservat i Sogn og Fjordane	<i>ISBN 978-82-91031-98-9</i> <i>ISSN 0803-1886</i>
Geografisk område Sogn og Fjordane	Fagområde Naturvern
Samandrag Føremålet med forvaltingsplanen er å - vere eit hjelpemiddel til å realisere føremålet med naturreservatet. Planen byggjer på verneforskrifta og den kunnskapen som finst om reservatet og naturtypen. - klargjere kva spelerom grunneigarar og andre brukarar har i det freda området. - gje grunneigarane og allmenta innsyn i kva siktemål og strategi forvaltingsstyresmakta har for naturreservatet. Siktemålet med forvaltinga er å ta vare på den levande og naturlege dynamikken i naturreservatet, heller enn å konservere eit statisk landskapsbilete. Då fordelinga av naturleg tresetnad på eit høgmyrkompleks er ein viktig karakter ved høgmyra, vil Fylkesmannen ikkje opne for hogst i planperioden med unntak av eit bestand i sør som i dag har mykje gran. Prioriterte skjøtselsretta tiltak i planperioden er: 1. Etablering av fastruter for vegetasjonsovervaking, som grunnlag for både å måle framtidige endringar som følgje av klima, ureining m.m., og eventuell trong for restaureringstiltak knytt til front av massefyl-ling. 2. Fjerning av gran (som er eit ikkje-heimehøyrande, innplanta treslag). 3. Fjerning av boss. Fylkesmannen vil oppmuntre vidare naturregistreringar i naturreservatet, og leggje til rettes for tovegs-kommunikasjon med skuleverket og allmenta, med oppsetjing av informasjonstavle og bruk av Internett.	
Emneord 1. Naturvern 2. Myr 3. Forvaltingsplan 4. Biologisk mangfald	Ansvarleg Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Forord

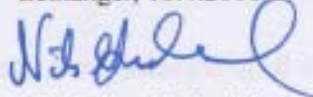
Kloppemyrane naturreservat i Gloppen kommune vart formelt oppretta ved kongeleg resolusjon av 18. juni 2004 som del av ein tematisk verneplan for 20 myrreservat i Sogn og Fjordane. Etter § 6 i verneforskrifta kan forvaltingsstyresmakta, eller den forvaltingsstyresmakta gjev fullmakt, gjennomføre skjotselstiltak for å fremje fredingsføremålet. Det kan utarbeidast forvaltingsplan, som kan innehalde nærare retningslinjer for dette. Eit viktig spørsmål er også kva grunneigaren har lov til, t.d. når det gjeld hogst.

Miljøfaglig Utredning as v/ Geir Gaarder utarbeidde på oppdrag frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, miljøvernavdelinga, eit første framlegg til forvaltingsplan for Kloppemyrane naturreservat, der grunneigar Didrik Eide gav verdfulle opplysningar m.a. om brukshistoria i området. Framlegget vart sendt på høyring 7.12.2005 til grunneigarane, kommunen og nokre andre relevante adressatar. Dei innkomne fråsegnene vart oppsummerte og kommenterte i eit særskilt skriv, som vart utsendt til partane som førebuing til eit nytt og meir omfattande framlegg. Oppdraget som Miljøfaglig Utredning hadde fått var relativt snevert retta mot tema relevante for erstatningssaka, og det første framlegget vart kritisert, m.a. av Gloppen kommune, for å mangle omtale av ei rekkje andre tema. Det endelege framlegget, som vart sendt på høyring 29.1.2008, var difor utvida med viktige moment som informasjon, tilrettelegging, forskning og undervisning.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane er forvaltingsstyresmakt for området inntil anna eventuelt vert vedteke. Johannes Anonby har vore Fylkesmannen sin kontaktperson overfor Miljøfaglig Utredning, og er også den som har forfatta dette dokumentet frå Fylkesmannen, der grunnlagsdokumentet frå Miljøfaglig Utredning er bakt inn. Han har også teke fotografia på framsida og baksida.

Denne endelege forvaltingsplanen, vedteken av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, vert lagd ut på www.fylkesmannen.no.

Leikanger, 16.4.2008

Nils Erling Yndesdal

Innhold

FORORD	FEIL! BOKMERKE ER IKKJE DEFINERT.
INNHALD	4
1 INNLEIING	6
2 BAKGRUNNSKUNNSKAP OM KLOPPEMYRANE	7
2.1 Naturfaglege registreringar	7
2.2 Skoglege data	7
3 REGISTRERINGAR OG VURDERINGAR GJORT AV MILJØFAGLIG UTREDNING	8
3.1 Generelt om forvaltning av naturverdiar knytte til myr	8
3.2 Naturfaglege verdiar i Kloppemyrane	9
3.2.1 Generelle naturtilhøve	9
3.2.2 Tidlegare bruk/ utvikling	10
3.2.3 Mogelege trugsmål og trong for skjøtsel	10
3.2.4 Naturfagleg samandrag	11
3.3 Miljøfaglig Utredning sine tilrådingar om retningslinjer for bruk og ulike tiltak	12
3.3.1 Generelle retningslinjer	12
3.3.2 Bestandsvise retningslinjer for hogst	12
4 ØKOLOGISK SKJØTSELSPLAN	13
4.1 Utdjuping av føremålet med vernet og forvaltingsplanen	14
4.2 Grunneigarane sin bruk	14
4.3 Praktisering av dei andre dispensasjonsheimlane i verneforskrifta	16
4.4 Skjøtselstiltak prioriterte av forvaltingsstyresmakta.	16
4.4.1 Tiltak i prioritert rekkjefølgje	16
4.4.2 Ansvarsfordeling og ressursinnsats for å gjennomføre tiltaka	17
5 TILRETTELEGGING, INFORMASJON, FORSKING OG UNDERVISNING	18
5.1 Stiar og skilting.	18
5.2 Forsking og undervisning	19
6 KJELDER	22

1 Innleiing

Føremålet med vernet av Kloppemyrane naturreservat, slik det er skrive i § 2 i verneforskrifta, er;

” å ta vare på eit høgmyrkompleks med naturleg plante- og dyreliv. Området er verdifullt som plantegeografisk naturdokument, då attverande, velutvikla nedbørsmymar i dette høgdelaget er uvanlege i fjordstroka.”

Reservatet er på ca 94 dekar, og ligg på ei stor lausmasseavsetning på nordsida av Gloppeelva ovafor Sandane. Det er avgrensa av tørr furuskog mot vest og nord og dels eit industriområde i aust.

Verneforskrifta (sjå vedlegg 1) gjev ramma for forvaltingsplanen. I verneforskrifta står det kva som er forbode, kva som utan vidare er tillate og kva som krev løyve frå forvaltingsstyremakta for å kunne gjennomførast. Eit eventuelt løyve til skjøtsel i reservatet kan ikkje gå ut over dei rammene som er gjevne i verneforskrifta. Det er også viktig å merkje at forvaltingsplanen ikkje gjev heimel til å pålegge grunneigarane eller andre å utføre skjøtsel.

Eit hovudsiktemål med det første framlegget til forvaltingsplan, utarbeidd av Miljøfaglig Utredning, var å gje miljøfagleg funderte råd om kva som burde aksepterast av hogst, som eit viktig underlag for erstatningsoppgjering. Tilrådingane frå Miljøfagleg Utredning vart lagde til grunn i erstatnings-saka, og er tekne til følgje i denne forvaltingsplanen som Fylkesmannen no legg fram, og som vil verte utgjeven i Fylkesmannen sin rapportserie. Vurderingane og tilrådingane frå Miljøfaglig Utredning er samla som eige kapittel i denne planen, for å tydeleggjere kva som er deira vurdering. Også dei andre kapitla er i varierende grad baserte på rapportframlegget frå Miljøfaglig Utredning.

I dette framlegget frå Fylkesmannen er forvaltingsplanen utvida med tema som i liten grad var omtalte av Miljøfaglig Utredning. Det gjeld viktige spørsmål som skilting og annan informasjon, tilrettelegging for allmenta, forskning og undervisning.

Revisjon av forvaltingsplanen bør skje når tilhøva i reservatet krev det, med grunnlag i røynsler og vurderingar av konsekvensar av utførte skjøtselstiltak i reservatet. Som generell rettesnor er det tilrådd at forvaltingsplanar vert reviderte kvart 10. år.

2 *Bakgrunnskunnskap om Kloppe- myrane*

2.1 *Naturfaglege registreringar*

Kunnskapen om dei naturfaglege verdiane i naturreservatet byggjer på fleire kjelder:

- Flatberg (1976) sine myrundersøkingar i Sogn og Fjordane
- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane sitt framlegg til verneplan for myr (Anonby 2001).
- Miljøfagleg Utredning (Gaarder & Fjeldstad 2002) si kartlegging av biologisk mangfald i Gloppen kommune. Denne inneheld berre data frå andre kjelder, og ingen ny informasjon om området.
- Forvaltingsplan-utkast frå Miljøfaglig Utredning, basert på Geir Gaarder si synfaring i området 4.7.2005.

2.2 *Skoglege data*

Skogtakst for naturreservatet vart utarbeidd av Sogn og Fjordane skogeigarlag v/Dag Aamot som lekk i erstatningssaka. Skogtaksten inneheld eit kart som syner avgrensinga av dei ulike skogbestanda, og opplysningar om bonitet, treslag, kubikkmasse m.m. på desse. Denne inndelinga av reservatet i ulike skogbestand er lagt til grunn i forvaltingsplanen. Frå bestandsoversikta kan det trekkjast fram følgjande nøkkeltal, sjå tabell 1.

Tabell 1. Utdrag frå bestandsoversikt for Kloppe- og Kloppe- myrane naturreservat, utarbeidd av Dag Aamot sommaren 2005. Volum og tilvekst er oppgjeve i m³ og areal i dekar. "Bestandsnummer" 0.45 tyder andre markslag (myr). Gnr= gardsnummer, Bnr = bruksnummer og Tnr=teignummer.

Gnr.	Bnr.	Tnr.	Bestand	Areal	Bonitet	H.kl	Alder	Volum	Tilvekst
76	1	1	0,45	35,3	Andre	-	-	-	-
76	1	1	1	20,0	F11	51	120	340	6,0
76	1	1	2	1,5	F11	51	100	36	0,6
76	1	1	3	2,8	B14	31	35	17	1,1
76	1	1	4	4,7	F11	31	35	24	1,4
76	1	1	5	6,5	G23	31	20	12	2,6
76	3	1	0.45	16,7	Andre	-	-	-	-
76	3	1	1	4,5	F11	51	100	122	2,25
76	3	1	2	2,0	F8	21	10	-	-

3 Registreringar og vurderingar gjort av Miljøfaglig Utredning

Som grunnlag for arbeidet med forvaltingsplan nytta Miljøfaglig utredning for det meste verneplan- framlegget frå Fylkesmannen (Anonby, 2001) og resultat frå eiga synfaring. På den synfaringa la Miljøfaglig Utredning vekt på å registrere følgjande:

- raudlisteartar og mogelege signalartar
- vegetasjonstypar
- naturtilstand (suksesjonsfasar m.m.)
- inngrep
- innførte artar

Framlegget frå Miljøfaglig Utredning var bygd opp trinnvis, på bakgrunn av;

- planprinsipp (ut frå verneformål og andre retningslinjer frå forvaltingsstyremakta)
- retningslinjer (utleidde av prinsippa, i kombinasjon med generell kunnskap om naturverdiane som finst i reservatet, og korleis desse bør takast vare på)
- generelle forslag til tiltak (konkrete reglar for forvaltninga av reservatet, ut frå retningslinjene)
- bestandsvise forslag til tiltak (konkrete regler for dei einskilte skogbestanda innafor reservatet)

Miljøfaglig Utredning gjorde ikkje nærare greie for, eller oppgav referansar som grunngeving for, forslaga til tiltak, ut over det som framgår av teksten.

3.1 Generelt om forvaltning av naturverdiar knytte til myr

Variasjonsbreidda og artsmangfald på myr, og myr som økosystem, er grundig handsama av Anonby (2001). Det er grunn til å peike spesielt på årsaka til myrdanning – der hovudårsaka er at det vert tilført meir vatn enn det som fordampar. Ein får då mange stader eit høgt grunnvassnivå som gjev grunnlag for spesielle levetilhøve og i neste omgang spesielle økosystem med sine særegne artar. Alle typar tiltak som påverkar mengd eller kvalitet på tilført vatn vil kunne få store verknader på økosystemet, og myrar er difor svært sårbare for endringar av vassstilførselen.

Særleg har myrar vore utsette for grøfting, anten det er medvetne gravearbeid tilknytte jordbruksdrift eller vegbygging, eller meir tilfeldig og lokal utgrøfting som følgje av terrengtransport av skogsvirke eller vassdragssenkingar. Det er grunn til å understreke at for myra er det den samla verknaden av eit inngrep som er viktig, ikkje om tiltaket skjer medvite eller ikkje, direkte eller indirekte. Ein god forvaltingsplan må difor ha som eit hovudmål å tryggje den naturlege vassstilførsla til myra.

Kvaliteten på vatnet har også mykje å seie. Ei nedbørsmyr skal berre ha tilført vatn via nedbør, og for slik myr vil mineralrikt vatn frå terrenget rundt øydeleggje myrtypen. Det same gjeld sjølvsagt om lausmassar, jord, ulike typar næringsstoff m.m. vert tilført myra. Forvaltingsplanen må difor sikre at det ikkje kjem meir næring til nedbørsmyrane enn det som vert tilført frå regnet. Slike myrar vil også vera sårbare for luftureining, ikkje minst tilføring av nitrogen, men dette er det lite ein kan gjera med lokalt. Jordvassmyrar er noko mindre sårbare for tilført mineralmateriale, men også desse kan bli øydelagde eller få sterkt redusert verdi t.d. når næringsrikt sigevatn frå jordbruk eller kloakk kjem ut på myra. Slike myrar er i tillegg utsette for avskjering av naturleg mineralrikt sigevatn frå landskapet

rundt, t.d. ved grøfting av vasshaldig skogsmark eller bygging av veger. I forvaltingsplanen bør ein difor søkje å hindre tiltak inntil myra som kan føre til at næringsinnhaldet og kvaliteten på vatnet som kjem inn på myra vert endra.

Myr har i lang tid vore brukt til ulike formål av folk. Døme på slik bruk er jernutvinning, torvtekt, slått og beite. Fleire av desse gamle, tradisjonelle bruksmåtane reknar vi i dag som verneverdige, og det kan i ein forvaltingsplan vere ønskjeleg å sikre bruken, sjølv om dette kanskje fører til at myra som økosystem blir noko forstyrra samanlikna med kva som hadde vori naturleg. Av spesiell interesse er myrslåtten, som stort sett tok slutt for minst 50 år sida. Saman med m.a. uttak av ved førte dette til at myrane vart meir opne, samtidig som ein tok ut næringsstoff frå myra. Fleire småvaksne planter knytte til rikmyr tente truleg på dette, og har i nyare tid vore i tilbakegang som følgje av opphør av myrslåtten. Også mange våtmarksfuglar var tente med dette, sidan dei ofte trivst best i opne landskap med lågvaksen vegetasjon. Oppattaking av tradisjonell slått og rydding av buskar og tre kan difor vere ei aktuell problemstilling i forvaltingsplanar for fleire myrreservat. Det same gjeld husdyrbeite, men der må ein vege mogelege positive verknader av beitet på vegetasjonen opp mot det som kan vere meir negative verknader i form av trakkskadar og tilføring av næring frå husdyrgjødsel.

Skog som står ute på eller i kanten av myrar er ei spesielt stor utfordring for forvaltinga, ikkje berre fordi skogsdrifta kan gje skadar på marka og såleis gripe inn i myra. Det kan også vere sjølvstendige miljøverdiar knytte til skogen. Dette gjeld ikkje minst der ein har fuktig skog, som myrskog og sumpskog, med sine spesielle naturtilhøve og artsmangfald. Ikkje minst har mangfaldet i rike sumpskogar vist seg sterkt truga av skogsdrift i nyare tid, der både flatehogst og grøfting har øydelagt svært mange miljø. Lenger aust i Norden er det kjent at skogsholmar ute på store myrar kan ha eit spesielt verdifullt mangfald som følgje av lite skogbrann og/eller vanskeleg tilgjenge for skogsdrift, men dette er nok ei lite aktuell problemstilling i Sogn og Fjordane. Derimot kan det ikkje utelukkast at det finst t.d. insektartar som trivst spesielt godt i soleksponerte, seintveksande eller daude tre som står i kanten eller ute på myr. Dette er nok spesielt aktuelt der ein har innslag av gammal furumyrskog.

Ei langsiktig, miljøvenleg forvalting av naturverdiane på og inntil myr, inneber både at ein kjenner verdiane godt, og tek omsyn til dei. Verdiane vil skifte ut i frå ulike miljøtilhøve og historisk bruk, og omsyna må difor tilpassast kvart einskilt område.

3.2 *Naturfaglege verdiar i Kloppemyrane*

3.2.1 *Generelle naturtilhøve*

Kloppemyrane naturreservat er ei lita høgmyr i dalføret mellom Sandane og Breimsvatnet. Myra ligg noko inneklemt i furuskogen, delvis mellom elva og eit industriområde. I tillegg er det noko furuskog rundt.

Anonby (2001) skildrar området slik: *”To høgmyrparti er åtskilde av eit minerogent vassig med flatmyr og sumpskog, og som dels fungerer som lagg for delar av høgmyrane. I søraust renn ein annan lagg vestover, men elles manglar lagg langs store delar av dei to høgmyrane. Høgmyrane er dominerte av tuer, med røsslyng og heigråmose, saman med torvull, og eit nettverk av høljer med fast- og mjukmatter. Småtre av furu og bjørk veks på tuene. Plantegeografisk er området interessant ved at dei suboseaniske artane rome og klökkelyng manglar i ombrotrof vegetasjon, medan ein har eit austleg innslag av kvitkrull og rusttorvmose, samstundes som heigråmose og kysttorvmose gjev eit kystpreg. Sumpskog av furu og gråor dannar til dels lagg, og avgrensar også ei fastmarksøy av blåbærfuruskog i nord.”*

Miljøfaglig Utredning sine undersøkingar gjev ingen vesentlege endringar i vurderingar av naturverdi eller trong for omsyn og skjøtsel. Dei peikar på at det i vel så stor grad er svartor og ikkje gråor i laggen i aust, saman med mellom anna trollhegg, og at denne laggen er stadvis ganske frodig. (Her siktar Miljøfaglig Utredning opplagt til laggen/vassiget som kjem inn i reservatet i nordaust, medan Fylkesmannen sin omtale av gråor like mykje gjeld laggen i søraust, dvs på sørsida av fyllinga.) Det vart ikkje funne spesielt sjeldsynte eller kravfulle artar av t.d. lav knytt til ulike treslag, men det er nok eit potensiale for slike. Dette gjeld både i laggen/sumpskogen og på små tre utover myra. Gammal, fuktig skog i låglandet er samstundes generelt sjeldsynt. Det er difor vurdert som ønskjeleg at naturleg skog innafor reservatet i størst mogeleg grad får stå i fred for inngrep og få aukande innslag av gamle og daude tre.

3.2.2 *Tidlegare bruk/ utvikling*

Grunneigar Didrik Eide kunne fortelje at det nok har vori beite her før, av både sau og storfe, men at det var lenge sidan dette tok slutt. Truleg har det vori lite beite her dei siste 30-40 åra, og han meiner slutten på beitinga har ført til auka attgroing med skog på myra. Det har vori noko hogst i området. Tradisjonell plukkhogst er det også lenge sidan føregjekk, men meir moderne flatehogst og treslags-skifte til gran har skjedd på sørsida av myra på 80-talet.

I tillegg til slike tradisjonelle bruksmåtar har det vori fleire negative, moderne tiltak i og inntil myra, noko som er påpeikt både av Anonby (2001) og av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (2002). På nordsida av myra har kommunen lagt ned ein vassleidning med tilhøyrande køyreveg, dels i myra og dels i laggen inntil, samt brukt kanten av grusterrassen. I aust er det fylt ut massar i laggen og dels ut på myra, og utfyllinga er brukt som lagringsplass for maskiner og avfall. Desse areala er i hovudsak trekte ut av verneområdet, med unntak av ei smal sone av fyllingskanten, som vart teke med i reservatet med sikte på restaurering. Det er også noko avrenning av ureina vatn frå gammal, kommunal boss-fylling i nordaust. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (2002) peiker på at det lek ut mykje jarn her, noko som er lett å sjå på utfellinga i sumpskogen, men at det heller ikkje kan utelukkast at det også kjem meir skadelege stoff i dette sigevatnet. I tillegg er sjølve Storelva regulert på ein slik måte at det kan påverke vassnivået inne i reservatet, sjølv om NVE går ut i frå at det ikkje har skjedd nemnande endringar her i nyare tid.

3.2.3 *Mogelege trugsmål og trong for skjøtsel*

Sjølv om området er verna, er det framleis truga av fleire grunnar. Tilføring av ureina vatn kan vera alvorleg for laggen og sumpskogen i reservatet. Utfylling både i aust og nord kan føre til endringar i vassnivå og at mineraljord eller mineralhaldig sigevatn kjem ut på den ombrotrofe myra. Også reguleringa av elva kan ha ført til at vassnivået er noko endra. Både tilplanting med gran og gradvis eldre, naturleg skog kan føre til at området får endra karakter frå open myr med ung sumpskog inntil, til gammal sumpskog med furumyrskog på sentrale delar av myra.

Sidan overgang frå open myr til furumyrskog og gradvis eldre sumpskog kan vera naturleg og gje området auka verdi for ein del artar, blir ikkje dette her vurdert som noka klar negativ utvikling. Skjøtselstiltak for å stoppe denne utviklinga blir difor ikkje sett på som aktuelle. Det er derimot ønskjeleg at all grana blir fjerna og gjennom naturleg forynging helst også erstatta med ei blanding av furu og lauv-tre som høyrer heime på staden. Det er usikkert om inngrepa i nord og aust fører til gradvis forringing av reservatet. Truleg er det sikraste å få ei god overvaking av tilstanden her, med utleggjing av prøve-flater for vegetasjonsanalysar, slik at ein kan sjå endringar over tid og setje i verk tiltak om dette skulle

vise seg nausynt. I tillegg bør ein ta prøver av vatnet som renn ut i reservatet, for å undersøkje nærare om dette inneheld skadeleg stoff. Fjerning av fyllinga blir uansett vurdert som eit positivt tiltak, så sant dette ikkje fører til ytterlegare øydelegging av myra og laggen. Tiltak ut over dette bør først setjast i verk etter ein nærare fastlagd plan når det viser seg at det skjer ei klar negativ endring av tilstanden i reservatet.

Miljøfaglig Utredning legg til grunn at ambisjonar og ressursar til skjøtsel og andre aktive, kostnads-krevjande tiltak for å fremje verneformålet må haldast på eit lågt nivå, d.v.s. ingen faste, årlege tiltak, og ein gjennomsnittleg innsats som ligg ned mot 1-2 dagsverk pr. år.

3.2.4 *Naturfagleg samandrag*

1. Generelt vurderar Miljøfaglig Utredning kulturlandskapsverdiane i reservatet som små.
2. Det er derimot naturverdiar knytte til skog, både den rike sumpskogen i laggen inn til myra, og gammal furumyrskog ute på myra. Om tre på fastmarka får stå i fred kan det også der bli verdiar knytte til gamle og daude tre.
3. Det er også verdiar knytte til artsmangfaldet på myra, både av karplanter, lav og mosar. Det er også potensiale for verdifulle førekomster av artar frå andre organismegrupper.
4. Truleg mest viktig er likevel verdiane knytte til myrtypen. Kloppemyrane er ei klassisk høgmyr som har att både kanskog og lagg. Slike myrar er sjeldsynte i Sogn og Fjordane og har generelt høg verneverdi.

Frodig sumpskog i nordaustre del av Kloppemyrane naturreservat. Slik ugrøfta sumpskog vert stadig meir sjeldsynt på Vestlandet, og spesielt er gammal sumpskog med gamle og daude tre eit svært verdifullt innslag i skogen. Foto: Geir Gaarder 4.7.2005.

3.3 *Miljøfaglig Utredning sine tilrådingar om retningslinjer for bruk og ulike tiltak*

3.3.1 *Generelle retningslinjer*

1. Alle tiltak som fører til grøfting, drenering og anna øydelegging av myr er forbode, med lokalt avgrensa unntak i følgje § 5, punkt 7 og 8.
2. All hogst føreset eigen søknad, og kan berre godkjennast under føresetnad av at han ikkje gjev større skadar på markvegetasjonen. Unntak frå dette kan gjelde i samband med uttak av større granbestand.
3. Vernereglane er ikkje til hinder for beite, i følgje § 4 punkt 5, men Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til verneføremålet ved forskrift regulere beitetrykket i heile eller delar av naturreservatet. Dette vert aktuelt om det skulle oppstå klare teikn på trakksskadar eller hard nedbeiting av verdfull vegetasjon.
4. Om innførte artar spreier seg, bør dei hoggast ned innafor heile området. Dette gjeld utan nærare restriksjonar ut over dei som er oppgjeve i punkt 1.
5. Daude tre skal ikkje ryddast vekk, men få liggje i ro på staden.
6. Ved hogst skal ikkje standarden setjast lågare enn den som gjeld etter "Levande skog" med revisjonar. Etter dagens regelverk inneber dette m.a. at det vert sett att kantsoner på 10-15 m mot vassdrag og myr. Lukka hogst må nyttast ved hogst i overgangssona mot fastmark. Det er generelt forbode å hogge i sumpskog. Ved avverking i furuskog skal det praktiserast naturleg forynging og generelt skal det alltid setjast att minst 5-10 livsløpstre pr ha. Livsløpstrea vert valde blant dei eldste trea i bestandet, sjå vidare på <http://www.levendeskog.no/pdf/gronn.pdf>
7. Eventuell graving i samband med naudsynt vedlikehald av kommunal vassleidning i nordre del av reservatet kan skje etter søknad i følgje § 5, punkt 7. Det er viktig at eit slikt inngrep vert avgrensa til arealet der vassleidningen er graven ned, og at søknaden spesifiserer kva inngrepet vil innebære, slik at det er mogleg å diskutere alternativ.
8. Det kan søkjast om å byggje eit reinseanlegg i området, i følgje § 5, punkt 8. Dette kan likevel berre skje om det først er fare for alvorleg ureining av vatnet som kjem ut i reservatet, og etter at kommune eller grunneigar kan grunngje og dokumentere at anlegget ikkje kan plasserast utafor reservatet. Eit eventuelt anlegg skal plasserast heilt i kanten av reservatet og leggje beslag på minst mogeleg areal.
9. For å unngå negative langtidsverknader av utførte inngrep i kanten av reservatet, bør øydelagde miljø restaurerast så sant det er mogeleg.
10. Reservatet skal synfarast av biolog minst kvart 10. år for å sjekke m.a. tilstanden på myra, og det skal setjast i verk tiltak viss det oppstår fare for øydelegging av verneverdiane. Første synfaring bør utførast i løpet av 2-3 år og det bør da leggjast ut eit sett med faste prøveflatar for overvaking av vegetasjonsutviklinga på myra, i myrskog og lagg.

3.3.2 *Bestandsvise retningslinjer for hogst*

Miljøfaglig Utredning sette opp framlegg til retningslinjer for kvart einskilt skogbestand. Fylkesmannen sluttar seg til dei tilrådingane, og dei er difor å finne att i neste kapittel, under overskrifta "Grunneigaren sin bruk".

I austkanten av reservatet er det fylt ut ein del lausmassar (dette førte til ein mindre reduksjon av reservatet etter høyringsrunden) der det er lagra utstyr og dels dumpa avfall. Forvalting av kantsonene mot dette inngrepet er ei utfordring for forvaltingsstyresmakta. Foto: Geir Gaarder 4.7.2005.

Utsikt over sentrale delar av reservatet, med myra med glissen tresetnad av furu i framgrunnen og Ryssdalen og Ryssdalshornet i bakgrunnen. Den tua strukturen på myra, med innslag av reinlav på tuene, bør vere ganske tydeleg. Foto: Geir Gaarder, 4.7.2005.

4 Økologisk skjøtselsplan

Dette kapittelet handlar dels om kva som er akseptabelt eller ønskjeleg at grunneigarane held fram å gjere av økonomisk utnytting av området, dels kva tiltak forvaltingsstyresmakta vil gjere for å fremje verneføremålet.

4.1 Utdjuping av føremålet med vernet og forvaltingsplanen

Det finst ulike oppfatningar blant folk om kva som er beste måten å ta vare på eit naturområde. For å unngå mistydingar er det difor fornuftig å presisere korleis forvaltingsstyresmakta tolkar verneforskrifta. Å ta vare på eit høgmyrkompleks med naturleg plante- og dyreliv inneber etter Fylkesmannen si oppfatning at også skog og tresetnad i utgangspunktet bør få vekse og døyr naturleg. Som hovudregel legg Fylkesmannen altså til grunn at det er dei naturlege prosessane, medrekna naturlege suksessjonar og syklusar, ein skal ta vare på, og ikkje eit statisk landskapsbilete.

Naturlege soneringar av skog og tresetnad er ein interessant og instruktiv del av eit høgmyrkompleks. Saman med den omtalte verdien som ligg i fuktskogmiljø i låglandet, er det grunnen til at Fylkesmannen berre i eitt bestand legg opp til hogst i forvaltingsplan-perioden, nemleg bestand 5, der det står ein del gran.

Like fullt kan det også ha verdi å drive ein viss hogst på nærare definerte felt, både for å auke mangfaldet, og for å kunne studere kva ulik tresetnad har å seie for myrvegetasjon og vasshushaldning. Dette er tiltak og forskingsoppgåver som bør vente til ein har dokumentert tilstand og biologisk mangfald i naturreservatet noko grundigare, og meir opplagt viktige tiltak er gjennomførde.

Det er viktig å merkje seg at vern etter naturvernlova ikkje gjev heimel til å påleggje tiltak. Det er altså heilt klart forvaltingsstyresmakta (Fylkesmannen) som har ansvaret for gjennomføring av ulike tiltak som vert vurderte som viktige for å fremje verneføremålet. Noko anna er det at kommunen kan påleggje fjerning av boss, men det vil i så fall skje i medhald av ureiningslova, ikkje naturvernlova.

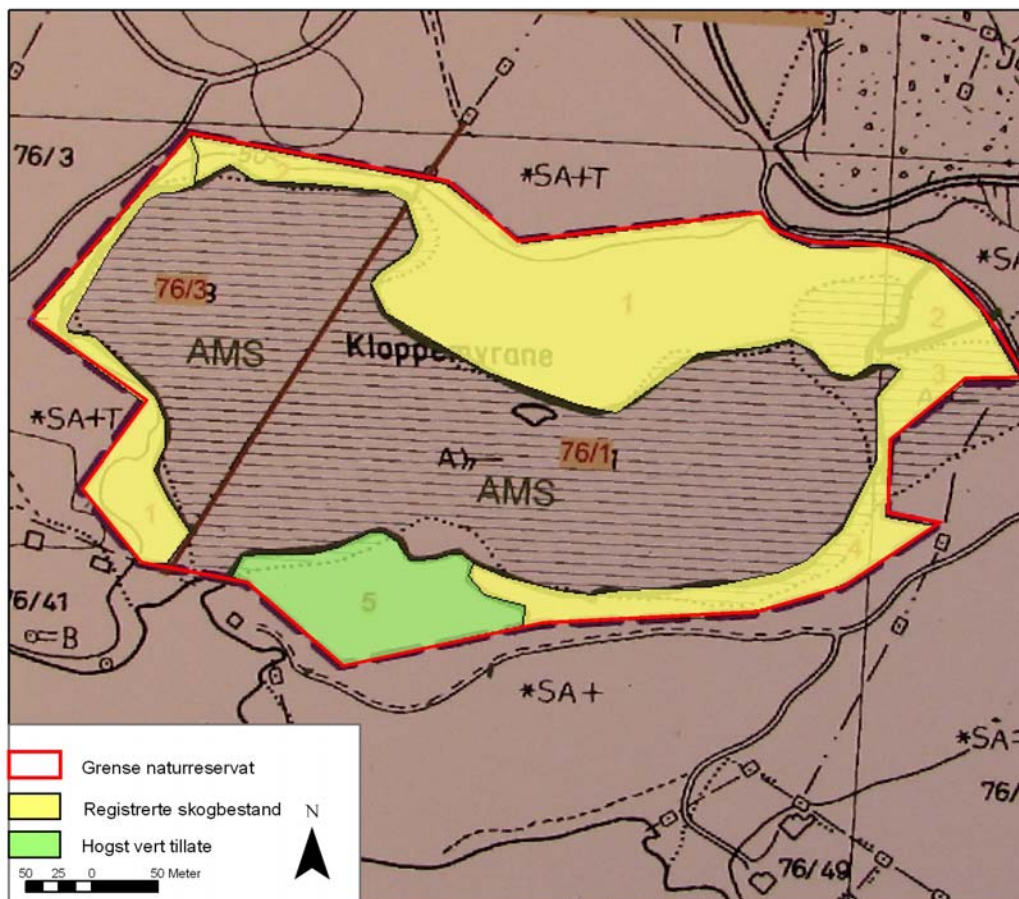
4.2 Grunneigarane sin bruk

For bestandsinndeling og -nummer, sjå bestandstakst utarbeidd av Sogn og Fjordane Skogeigarlag v/Dag Aamot, vist på kartet på s.15 og tabell på side 7. Retningslinene som Miljøfaglig Utredning føreslo for å sikre at hogsten ikkje skal gripe uheldig inn i naturpreget i naturreservatet inneber i praksis at det er vanskeleg å drive lønsamt skogbruk i dei fleste bestanda. Det er også eit viktig siktemål å kunne studere korleis tresetnaden avspeglar miljøtilhøva på ulike delar av myrkomplekset. På lengre sikt kan det verte aktuelt å t.d. leggje ut prøveflater med ulik skjøtsel for å studere vekselverknader mellom myrutvikling og tresetnad. I denne forvaltingsplan-perioden, derimot, vil Fylkesmannen avgrense hogst til eitt bestand, der det i dag er mykje innplanta gran som det er viktig å fjerne.

Fylkesmannen vil såleis tillate hogst i **bestand 5 på eigedomen 76/1**, etter følgjande retningslinjer: Bestandet ligg i sørlege del av reservatet og er tilgjengeleg frå skogsveg på sørsida. Grana i bestandet bør takast ut i løpet av 3-5 år. Av omsyn til transporttilhøva bør dette helst skje på frosen mark, eventuelt der ein står med maskiner på utsida av reservatet og tek ut trea manuelt eller ved hjelp av vinsj. Etter at all gran er teken ut kan det hoggast ved i bestandet. Etter Levande skog- standarden skal det då setjast att ei kantsone på minst 15 m mot myra. Hogst kan berre tillastast etter søknad, under følgjande føresetnader (strekpunkt 1-4):

- Hogsten skal ikkje gje større skader på markvegetasjonen i følgje kapittel 4.1 punkt 1 og 2.
- Hogst av eldre lauvtre (diameter over 30 cm i stubbeavskjer) vert ikkje tillate.
- Det må nyttast lukka hogst og attsettjing av minst 30 tre pr daa.
- Maksimalt uttak er 5 m³ for ein tiårs-periode (i gjennomsnitt 0,5 m³ i året).

For dei andre skogbestanda i reservatet vert det ikkje opna for hogst i forvaltingsplanperioden, med unntak av eventuelle tiltak igangsette av forvaltingsstyresmakta, t.d. for å fjerne eventuelt sjølsådd gran eller platanlønn.

Oversikt over Kloppemyrane naturreservat, med skogbestand innteikna av Sogn og Fjordane skogeigarlag ved Dag Aamot i gul farge. Bestand 5 hos gnr/bnr 76/1, der det er tillate med hogst, er vist med grøn farge.

4.3 *Praktisering av dei andre dispensasjonsheimlane i verneforskrifta*

Fylkesmannen sluttar seg til tilrådingane frå Miljøfaglig Utredning når det gjeld dei ulike dispensasjonsheimlane som verneforskrifta gjev, t.d. i samband med eventuelt vedlikehald av den nedgravne vassleidninga i nord. Før naturreservatet vart oppretta hadde myrområdet vore utsette for ulike inngrep og påverknader som følgje av den nære granneskapen til ulike vegar og industriområde og infrastrukturtiltak. Det er difor viktig at verneforskrifta vert praktisert på ein måte som ikkje er med på å forsterke verknaden av tidlegare inngrep, men der ein heller legg vekt på å restaurere og dempe skadeverknader. Ved søknader om tiltak som fører til nye inngrep eller uroing, vil Fylkesmannen difor leggje vinn på å diskutere meir skånsame alternativ, i den grad slike finst.

4.4 *Skjøtselstiltak prioriterte av forvaltingsstyresmakta.*

4.4.1 *Tiltak i prioritert rekkjefølgje*

Ut i frå noverande kunnskap om området, prioriterer Fylkesmannen følgjande tiltak i Kloppemyrane naturreservat, med nærare forklaring:

1. **Etablering av faste flater for overvaking av vegetasjon og myrtilstand.** Eit fokusområde vil vere fronten av fyllinga, der ein bør overvake eventuelle endringar i myrvegetasjonen som følgje av eventuelt mineralsk tilsig til tidlegare nedbørsmyr. Dessutan bør det leggjast flater for å kunne studere "før og etter" fjerning av granfelt. Vidare bør det etablerast prøveflater i sumpskogen i nordaust (for å følgje effektar både av naturleg vokster av lauvtre, og eventuelle påverknader frå den tildekte, kommunale bossfyllinga oppstraums. For å studere eventuelle endringar i dei ulike kantane av myra (t.d. om myra veks eller tørkar opp i kantane) bør det også leggjast prøveflater i laggen i søraust og i kanten mot grusavsetjinga i vestre delar. Representantive flater på sentrale delar av nedbørsmyrkvelvingane vil venteleg også vere interessant, både for å dokumentere forventa utvikling av furutrevokster, og eventuelle endringar i nedbørsmyrvegetasjon som følgje av nitrogenavsetjing eller anna. Val av posisjonar og tal av flater må gjerast i samråd med oppdragstakar, og det vil venteleg vere mest rasjonelt å etablere alle prøveflatene samstundes, for å få identisk tidsserie på alle. Situasjonen ved fyllingsfoten bør om mogleg evaluerast på ny etter få år, med tanke på eventuell trong for tiltak.

2. **Fjerning av gran.** Bør skje så snart som mogleg av omsyn til å redusere skadeverknader på naturleg vegetasjon og prosessar etter som granfelte veks seg store. Om mogleg er det likevel ønskeleg å etablere dei omtalte overvakingsflatene først, slik at også verknadene av fjerninga av grana kan verte med i registreringa.

3. **Fjerning av boss.** Treng ikkje vente på tiltaka ovanfor. I nokre tilfelle kan det likevel syne seg praktisk å starte med fjerning av gran, dersom det kan gjere transporten av bosset ut av reservatet kortare og med mindre fare for skade og slitasje på myra. Sjølv om fjerning av boss primært er grunneigareren sitt ansvar, vil det vere tenleg at forvaltingsstyresmakta vert kontakta dersom det er snakk om større objekt, og der vekktransporten krev omtanke for å unngå skade på terreng og vegetasjon.

I tillegg til dei 3 prioriterte tiltaka ovanfor, kan også følgjande to tiltak verte aktuelle i forvaltingsplanperioden:

- **Vekkgraving/restaureringsarbeid knytt til fyllingsfronten** dersom det syner seg naudsynt eller ønskjeleg for å redusere effektar av fyllinga. Tiltaket må i tilfellet gjerast på ein varsam og fagleg gjennomtenkt måte, så ein ikkje risikerer ny uroing av myrflata, eller nye og unaturlege strøymingsmønster.

- **Tiltak i samband med eventuell reinsing av avløp frå gammal, kommunal bossfylling** kan vere aktuelt, dersom det syner seg at avsigsvatnet er til skade for naturreservatet eller miljøet nedover i vassdraget eller i fjorden. Så sant mogleg må slikt reinseanlegg leggjast utanfor (dvs. ovanfor) naturreservatet. Dersom det er aktuelt å gripe fysisk inn i naturreservatet, må tiltaket vurderast kritisk i høve til verneføremålet før det eventuelt vert gjeve løyve etter verneforskrifta § 5 pkt. 8.

4.4.2

Ansvarsfordeling og ressursinnsats for å gjennomføre tiltaka

Det er Fylkesmannen (eller Statens Naturoppsyn) som må syte for fjerning av gran, med mindre grunneigarane ønskjer å gjere det sjølve. Eventuelle tiltak for å redusere verknader av massefyllinga er det også forvaltingsstyresmakta som må gjere. Det verkar rimeleg at både dette og fjerning av gran vil eigne seg betre som eingongstiltak enn som årlege tiltak. Det vil difor vere misvisande å oppgje skjøtselstrong i tal dagsverk årleg.

Årleg ressurststrong er vanskeleg å spesifisere. Dei første åra bør det setjast inn ein konsentrert innsats for å fjerne gran, og eventuelt gjere tiltak retta mot fyllingsfronten. Dersom desse oppgåvene kan gjerast av SNO, vil kostnaden primært vere eit spørsmål om kapasiteten til SNO og prioritering i høve til andre oppgåver. Dersom det er aktuelt å setje oppgåva vekk som betalt oppdrag, bør grunneigaren ha førsteretten dersom han er interessert. Etablering av eit nett av overvakingsruter vil krevje ein del pengar for å engasjere kompetente fagfolk, og 50.000 - 100.000,- kan vere eit grovt anslag. Seinare vil trongen for innsats venteleg vere vesentleg mindre. Det vil like fullt vere ønskjeleg med ein viss permanent innsats kring tilrettelegging og oppdatering av informasjon retta mot allmenta, sjå nedanfor. Likeins bør ein følgje rådet frå Miljøfaglig Utredning når det gjeld periodisk kontroll utført av biolog kvart 10. år. Neste slike tilstandskontroll vil vere naturleg å kombinere med ei rullering av forvaltingsplanen.

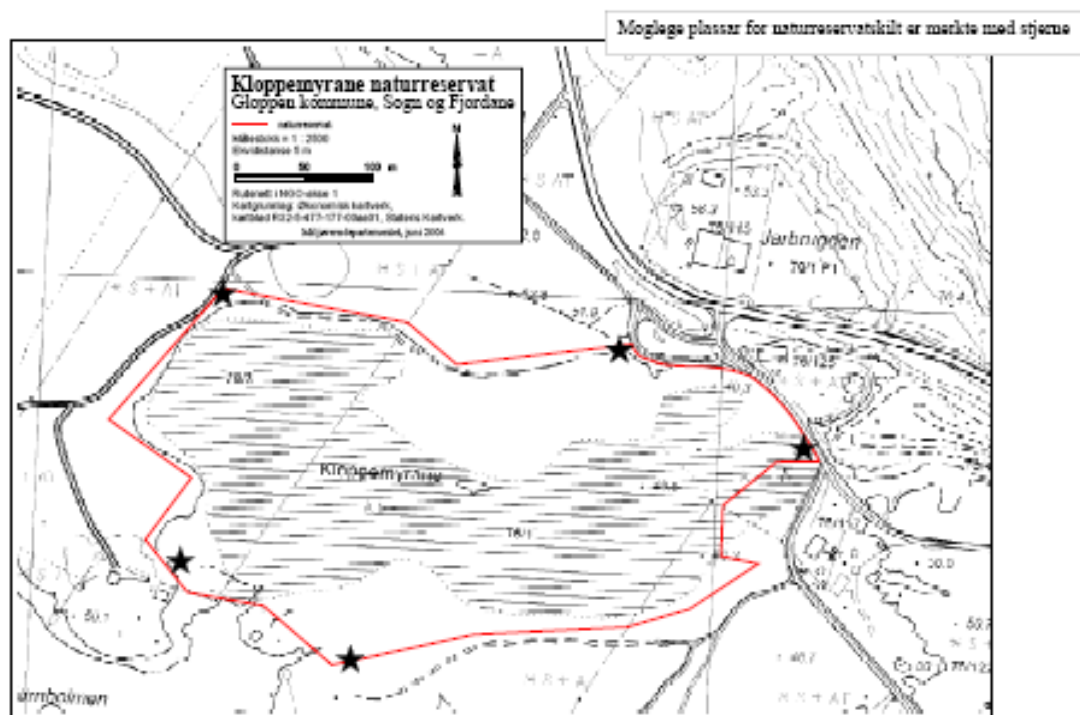
5 *Tilrettelegging, informasjon, forskning og undervisning*

5.1 *Stiar og skilting.*

Sjølve Kloppemyrane naturreservat er ikkje noko utprega turområde, då myrterrenget er tungt å gå i samanlikna med grusflatene rundt. Det einaste av stiar i naturreservatet er difor dei som går til hytta nede ved elva, og som truleg vert nytta også av andre som går langs elva. Derimot går det både bilvegar og gode turvegar langs grensene for naturreservatet. På denne bakgrunnen er det i dag neppe korleis naudsynt eller ønskjeleg å opparbeide særskilde stiar **gjennom** naturreservatet. I staden vil Fylkesmannen leggje vekt på korleis eksisterande vegnett kan brukast som eigna tilkomst til pedagogisk interessante stader i myrkomplekset, og korleis ein bør informere om naturreservatet. Med informasjon meiner vi både enkle skilt som fortel publikum at dei kjem til eit verna område, og meir utfyllande opplysningar om naturtypen og verneverdien. Sistnemnde form for informasjon bør femne om både ei informasjonstavle (eventuelt fleire) oppsett på ein eigna plass, og stoff på Internett.

Eigna plassar for naturreservatskilt er synte på figuren nedanfor. Nøyaktig plassering bør i alle høve tilpassast i marka. Slike naturreservatskilt skal stå i verneområdet, helst rett innom grensa. For dei to i sørvest er tanken at dei skal stå slik at folk som ferdast på stien skal vite at dei kjem inn i eit naturreservat. For dei tre andre (dvs. i nord og aust) bør dei stå slik at det er lett synlege frå eksisterande vegar, og slik at dei best mogleg fortel kvar vegkanten møter naturreservatgrensa. Merk at skilta ikkje representerer eksakte grensepunkt. Den eksakte reservatgrensa går i rette liner mellom knekkpunkt som er merkte med standard-grensemerke i aluminium. Koordinatane for desse er innmålte, og er å få frå Fylkesmannen på førespurnad.

Ei større informasjonstavle, med omtale av både verneverdiar og reglane som gjeld, illustrert med kart og foto eller teikningar, skal i motsetnad til naturreservatskilta stå **utanfor** verna område. Éin aktuell plass som peikar seg ut gjennom nærleik til verneområdet er den gamle vegsløyfa (med drivstoffpumpe) straks på nordaustsida av reservatet, på sørsida av E39. Det vesentlege er derimot at tavla står på ein plass der folk naturleg stoppar. Det kan difor syne seg betre å plassere den i tilknytning til annan informasjon om attraksjonar i denne delen av kommunen, t.d. ved vegen inn mot Holvikfossen og knytt til den mykje brukte Eide natur- og kultursti. Plassering bør difor skje i samråd med kommunen, og med Vegvesenet for å sikre at ein ikkje skapar trafikkfare. Oppsetjinga må også ha samtykke av grunneigaren.

5.2 Forsking og undervisning.

Som sagt ovanfor, er det eit prioritert tiltak å etablere eit nett av overvaksingsruter for vegetasjon. I og med at mosar, ikkje minst dei mange artane av torvmose, gjev viktige indikasjonar om vasskjemi og andre miljøfaktorar, er det ønskeleg at arbeidet vert gjort av personar med god kompetanse på desse artsgruppene.

Sidan høgmyrar er så sjeldsynte å finne i nokolunde intakt stand i fjordstroka på Vestlandet, har Kloppemyrane betydeleg interesse for forskinga. I dette ligg også eit pedagogisk potensiale. Fylkesmannen meiner det er viktig å kople forskning og undervisning saman ved at forskingsaktivitet og resultata frå denne vert gjort tilgjengeleg for allmenta. Internett vil her vere eit verdifullt medium. Verdien av denne informasjonen vil vere tosidig: Dels vil kunnskap om myra sin eigenart – som levande landform og økosystem – bidra til miljøinteresse og miljøforståing hjå både skular, bygdefolk og turistar. Dels kan skuleklassar og andre sjølve bidra til å auke kunnskapen om myra, gjennom t.d. observasjonar av fugleliv, innsamling av insekt, m.m.

Kloppemyrane er eit lite område samanlikna med arealkravet som mange fugleartar har. Det er difor ikkje sannsynleg å finne mange spesialiserte myr-artar blant fuglar i dette området, og det vil heller vere artar knytte til skog og kantsoner som vil prege fuglelivet. Ei nærare undersøking av fuglefaunaen vil like fullt vere interessant.

Det største potensialet innanfor utforska arts mangfald i Kloppemyrane ligg truleg innanfor gruppa insekt og andre virvellause dyr. Ein god del artar er knytte til myr, og har gjennomgåande mindre leveområde enn fuglar. Såleis vil det vere interessant å få undersøkt arts mangfaldet innanfor ulike grupper av virvellause dyr.

Plantelivet (både karplantar og mosar) er den delen av biologien som er best utforska i Kloppemyrane, etter som det er desse gruppene som vart nytta i registreringsfasen som grunnlag for å vurdere biologisk verneverdi (i tillegg til at plantane fortel mykje om vasskjemi og fysiske tilhøve på myr). Vidare registrering av desse gruppene i Kloppemyrane har såleis mindre interesse i seg sjølv, men kan vere viktig som lekk i den omtalte overvakinga av området, med utgangspunkt i faste prøveflater.

Sopp og lav har ikkje vore undersøkt systematisk, og det vil vere interessant å vite nærare kva som finst innanfor desse gruppene.

Fylkesmannen ser det som interessant etter kvart å få meir kunnskap om korleis myrkomplekset er danna gjennom tusenåra, noko som føreset nærare undersøkingar og djupnesonderingar. I tillegg til å kaste lys over naturleg vokster og utvikling i myra, vil det kunne gje verdifulle haldepunkt for framtidig forvaltning og overvaking. Kunnskap om korleis myra har vorte til – og korleis torvmosar og andre organismar over tid har endra både landskapet og sitt eige livsmiljø – vil også vere interessant stoff å formidle til skuleklassar og andre.

Også nyare historikk er interessant, t.d. når det gjeld verknader av gamle bruksmåtar, tresetnad og attgroing. Det vil vere av verdi å samle både gamle bilete, stadnamn og nedteikningar som kan dokumentere korleis området var tidlegare, og gjere dette tilgjengeleg for dei som ønskjer stoff om Kloppemyrane naturreservat. Internett bør vere velegna til dette, der det då også er viktig at fotografar og andre bidragsytarar vert nemnde med namn.

Ut i frå dette vil Fylkesmannen:

- tilretteleggje eksisterande stoff om Kloppemyrane så det vert betre tilgjengeleg for skuleverket og allmenta, m.a. på Internett.

- oppmuntre til naturstudiar i Kloppemyrane naturreservat, t.d. i samband med biologiundervisning i skulane, på ein måte som også kan gje ny kunnskap om arts mangfald og livsmiljø i naturreservatet

- oppmuntre til at bilete, stadnamn og diverse kulturhistorisk informasjon om naturreservatet vert teke vare på

- gje økonomisk støtte (t.d. dekking av reisekostnader) til hovudfagsarbeid som er med på å auke kunnskapen om Kloppemyrane som naturfenomen og økosystem, og om myr generelt, t.d. kopla til klimaforskning.

- gje oppdrag til kompetente forskingsinstitusjonar når det er aktuelt for å avklare forvaltingsrelevante spørsmål eller andre viktige forskningstema som gjeld området eller naturtypen. I ho-

vudsak vil dette vere skjøtselsrelevante spørsmål som allereie er nemnde i kapittelet om økologisk skjøtsel.

Generelt for arbeidet innanfor ”forskning og undervisning” er at storleiken på økonomiske løyvingar vil vere avgjerande for kva som er mogleg å gjere. Ein grunnleggjande føresetnad er også at aktiviteten ikkje må øydeleggje dei verdiane som utgjer føremålet med vernet. For alle aktivitetar som kan føre til ei viss uroing og slitasje i området, og som såleis krev særskild søknad, er det avgjerande for forvaltingsstyresmakta å vurdere kva aktiviteten positivt bidreg med, for naturreservatet og naturtypen, i form av t.d. betre haldepunkt for kunnskapsbasert forvalting.

Fylkesmannen bør samanfatte ein årleg rapport over kva som har skjedd i reservatet, både forvaltingsstyresmakta si oppfølging av forvaltingsplanen, eventuelle søknader som har vorte handsama, og ulike hendingar og observasjonar som er av interesse for grunneigarane, lokalsamfunnet og allmenta. Dette bør gjerne leggjast ut på høveleg stad på Internett.

På søraustsida kan ein sjå den soneringa som er karakteristisk for kanten av ei typisk høgmyr. Foto: Johannes Anonby, 14.5.2002.

6 Kjelder

- Anonby J. 2001. Framlegg til verneplan for myr i Sogn og Fjordane, rapport 4, 2001 – Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.
- Flatberg, K. I. 1976. Myrundersøkelser i Sogn og Fjordane og Hordaland i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1976-8: 1-112.
- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane 2002. Verneplan for myr i Sogn og Fjordane, fylkesmannen si saksutgreiing og tilråding 23.10.2002.
- Gaarder, G. & Fjeldstad, H. 2002. Biologisk mangfold i Gloppen kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2002:10. 1-44.

Didrik Eide, grunneigar (munnleg kommunikasjon med Geir Gaarder)

Vedlegg

FORSKRIFT OM VERNEPLAN FOR MYR I SOGN OG FJORDANE. FREDING AV KLOPPEMYRANE NATURRESERVAT I GLOPPEN KOMMUNE, SOGN OG FJORDANE FYLKE.

Fastsett ved Kongelig resolusjon 18. juni 2004 i medhald av lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf § 10 og §§ 21, 22 og 23. Fremma av Miljøverndepartementet.

§ 1 Avgrensing

Reservatet gjeld følgjande gnr./bnr.: 76/1, 76/3 og 76/4 i Gloppen kommune.

Reservatet dekkjer eit totalareal på 94 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1: 2.500 dagsett Miljøverndepartementet juni 2004. Dei nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkast i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Kartet og fredingsforskrifta er tilgjengeleg i Gloppen kommune, hjå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane fylke, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2 Føremål

Føremålet med fredinga er å ta vare på eit høgmyrkompleks med naturleg plante- og dyreliv. Området er verdifullt som plantegeografisk naturdokument, då attverande, velutvikla nedbørsmymar i dette høgdelaget er uvanlege i fjordstroka.

§ 3 Vernereglar

For naturreservatet gjeld følgjande reglar:

1. Vegetasjon, medrekna daude buskar og tre, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter eller plantedelar frå reservatet. Nye planteartar må ikkje førast inn. Planting eller såing er ikkje tillate.
2. Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er freda mot skade og øydelegging. Nye dyreartar må ikkje førast inn.
3. Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg og varige og midlertidige innretningar, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båtar, framføring av luftleidningar, gjerde, jordkablar eller kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte ureiningar, tømning av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske middel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje uttømmende.
4. Motorisert ferdsel på land og på vatn er forbode, medrekna start og landing med luftfartøy.
5. Bruk av reservatet til teltleirar, idrettsarrangement eller andre større arrangement er forbode. Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til verneføremålet ved forskrift forby eller regulere ferdsel i heile eller delar av naturreservatet.
6. Bruk av sykkel, hest og kjerre og ridning utanom eksisterande vegar er forbode.
7. Bålbrenning er forbode.

§ 4 Generelle unntak

Reglane i § 3 er ikkje til hinder for :

1. Gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsørend, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver bestemt av forvaltningsstyresmakta. Øvingskjøring i samband med slike føremål krev særskilt løyve.

Reglane i §3 pkt. 1-3 er ikkje til hinder for:

2. Sanking av bær og matsopp.
3. Jakt i samsvar med viltlova.
4. Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfisklova.
5. Beiting. Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til verneføremålet ved forskrift regulere beitetrykket i heile eller delar av naturreservatet.
6. Vedlikehald av bygningar og anlegg som er i bruk på fredingstidspunktet.

§ 5 Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltingsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til:

1. Naudsynt motorferdsel i samband med aktivitetar nemnde i § 4 nummer 3 og 6.
2. Merking, rydding og vedlikehald av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdselsveggar.
3. Hogst av gran, og naudsynt motorferdsel i samband med dette.
4. Hogst og utdrift av andre treslag i samsvar med vedteken skjøtelsplan, jf. § 6.
5. Avgrensa bruk av reservatet som nemnt i § 3 nummer 5.
6. Vedlikehald og skjøtsel av kulturminne.
7. Graving i samband med naudsynt vedlikehald av kommunal vassleidning langs kanten i nord.
8. Etablering av naudsynte anlegg for reinsing av ureina tilsig.

§ 6 Skjøtsel

Forvaltingsstyresmakta, eller den forvaltingsstyresmakta gjev fullmakt, kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremje fredingsføremålet. Det kan utarbeidast forvaltingsplan, som kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 7 Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta når føremålet med fredinga krev det, for vitskaplege undersøkingar, arbeid av vesentleg verdi for samfunnet og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot føremålet med fredinga.

§ 8 Forvaltingsmynde

Direktoratet for naturforvaltning fastset kven som skal ha forvaltingsmynde etter denne forskrifta.

§ 9 Iverksetjing

Denne forskrifta tek til å gjelde straks.

Kloppemyrane naturreservat

Gloppen kommune, Sogn og Fjordane

— naturreservat

Målestokk = 1 : 2500

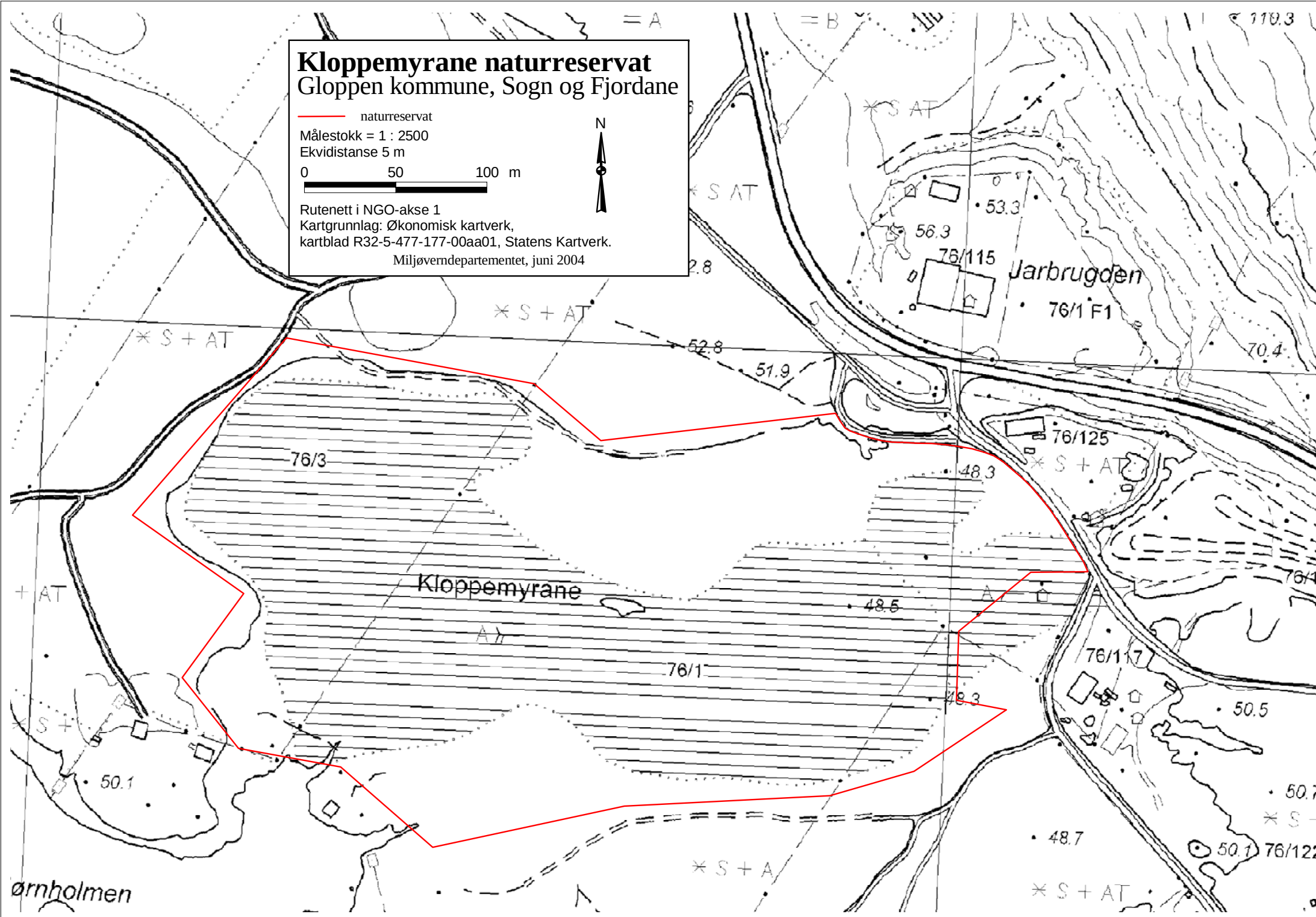
Ekvidistanse 5 m

0 50 100 m

Rutenett i NGO-akse 1

Kartgrunnlag: Økonomisk kartverk,
kartblad R32-5-477-177-00aa01, Statens Kartverk.

Miljøverndepartementet, juni 2004

Knekkpunkta i reservatgrensa, slik dei er innmålte av Nordfjord Jordskifterett. Utdrag av rettsbok av 19.12.2006:

I. GRENSESKILDRING.

Punkt nr.	Punkt- skildring	Retn. (grader)	Lengde (meter)	X- koordinat	Y- koordinat
1	Jordmerke			6850137.64	355299.21
		292.6	128.40		
2	Jordmerke			6850122.76	355171.68
		345.2	47.84		
3	Jordmerke			6850153.92	355135.38
		311.7	138.07		
4	Jordmerke			6850179.21	354999.64
		245.4	128.52		
5	Jordmerke			6850081.98	354915.61
		139.1	74.46		
6	Jordmerke			6850039.09	354976.48
		240.2	57.17		
7	Jordmerke			6849992.93	354942.75
		155.3	50.15		
8	Jordmerke			6849954.65	354975.15
		112.2	55.26		
9	Jordmerke			6849944.10	355029.39
		145.8	67.12		
10	Jordmerke			6849899.84	355079.85
		86.4	107.29		
11	Jordmerke			6849922.64	355184.68
		96.7	112.43		
12	Jordmerke			6849928.48	355296.96
		82.0	48.00		
13	Jordmerke			6849941.84	355343.06
		62.7	60.53		
14	Jordmerke			6849975.34	355393.48
		312.2	27.67		
15	Jordmerke			6849980.60	355366.31
		1.9	38.02		
16	Jordmerke			6850018.60	355367.47
		56.7	51.41		
17	Jordmerke			6850050.96	355407.42
		100.2	28.91		
18	Jordmerke			6850050.89	355436.33
		367.3	39.55		
19	Jordmerke			6850085.32	355416.88
		341.8	58.14		
20	Jordmerke			6850120.80	355370.82
		307.0	65.25		
21	Jordmerke			6850127.94	355305.96
		361.3	11.82		
1	Jordmerke			6850137.64	355299.21

Grensepunkta 3 og 8 er ikkje merka med nye merker. Grensepunkt 3 er i eit grensemerke mellom gbnr. 76/1 og 76/3. Grensepunkt 8 er i eit grensemerke mellom 76/3 og 76/41. Grensemerka er sett ned av Nordfjord Jordskifterett i samband med sak nr 8/1989, jordskifte av utmark og avløyising av beiterettar.

Målingane er gjort med Topcon GPS i EUREF 89 sone 32.

Aktuelle rapportar i denne serie:Sjå og Miljøstatus: <http://sognogfjordane.miljostatus.no>

2007:	
1-2007	ISBN 82-91031-92-7/ISBN 978-82-91031-92-7 under arbeid
2-2007	Forvaltningsplan Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde . ISBN 82-91031-93-4/ISBN 978-82-91031-93-4
3-2007	ISBN 82-91031-94-1/ISBN 978-82-91031-94-1 under arbeid
2006:	
1-2006	Bygder i Sogn og Fjordane - tilstandsanalyse 2005 . ISBN 82-91031-87-8
2-2006	Framlegg til verneplan for edellauvskog i Sogn og Fjordane . ISBN 82-91031-88-6
3-2006	Fisk i regulerte vassdrag. Sluttrapport 2001 - 2004 . ISBN 82-91031-89-4
4-2006	Ungfiskregistreringar i Lærdalselva hausten 2005 . ISBN 82-91031-90-8
5-2006	Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane 2006 . ISBN 82-91031-91-6
2005:	
1-2005	Endringer i vegetasjonen (suksesjoner) i Flostranda naturreservat, Stryn . ISBN 82-91031-70-3
2-2005	Forvaltningplan for Nærøyfjordområdet; Verdsarvnominasjon: Vestnorsk fjordlandskap, Nærøyfjorden (framlegg) ISBN 92-91031-71-1
3-2005	Vern av Statskog SF sin grunn. Område i Sogn og Fjordane fylke. Luster allmenning . ISBN 82-91031-73-8
4-2005	Biologiske undersøkingar i Utladalen landskapsvernområde. Vedboande sopp på furu i Vettismorki. Lav og mose i edellauvskog i Utladalen. ISBN 82-91031-74-6
5-2005	Prosjekt Kulturlandskap og attgroing . ISBN 82-91031-75-4
6-2005	Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2003 og 2004. Hekkefuglteljingar i sjøfuglreservata . ISBN 82-91031-76-2
7-2005	Prøvefiske i 16 regulerte vatn i Sogn og Fjordane i 2004 . ISBN 82-91031-77-0
8-2005	Ungfiskregistreringar i åtte regulerte elvar i Sogn og Fjordane i 2004 . ISBN 82-91031-78-9
9-2005	Sluttrapport - Naturbruksprosjektet . ISBN 82-91031-79-7
10-2005	Det moderne klyngetun - buplass for fleire enn bønder . ISBN 82-91031-80-0
11-2005	Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane 2005 . ISBN 82-91031-81-9
2004:	
1-2004	Utviding av Stølsheimen landskapsvernområde med Finden og Finnefjorden . ISBN 82-91031-66-5
2-2004	Prøvefiske i 18 regulerte vatn og ei elv i Sogn og Fjordane i 2003 . ISBN 82-91031-67-3
3-2004	Ungfiskregistreringar i fire regulerte elvar i Sogn og Fjordane i 2003 . ISBN 82-91031-68-1
2003:	
1-2003	Naturfaglege registreringar innanfor planlagde Ålfotbreen landskapsvernområde . ISBN 82-91031-59-2
2-2003	Strandsonerettileiar. Strandsona - ein felles ressurs! ISBN 82-91031-60-6
3-2003	Framlegg til Bleia naturreservat. Bleia-Storebotn landskapsvernområde . ISBN 82-91031-61-4
4-2003	Skjotselsplan for Findabotten i Stølsheim landskapsvernområde . ISBN 82-91031-62-2
5-2003	Prøvefiske i 23 regulerte vatn i Sogn og Fjordane i 2002 . ISBN 82-91031-63-0
6-2003	Ungfiskregistreringar i sju regulerte elvar i Sogn og Fjordane i 2002 . ISBN 82-91031-64-9
7-2003	Verneframlegg for Ålfotbreen landskapsvernområde. Høyringsutkast. Del 1 , del 2 , del 3 , del 4 , del 5 . ISBN 82-91031-65-7
2002:	
1-2002	Prøvefiske i samband med planlagt vassdragsregulering i Kløvtveitvassdraget og deler av Yndesdalsvassdraget i Sogn og Fjordane fylke . ISBN 82-91031-85-1
2-2002	Berekraftig skogbruk i Sogn og Fjordane . ISBN-82-91031-53-3
3-2002	Status for eit utval artsrike enger i Sogn ISBN-82-91031-54-1
5-2002	Prøvefiske i 28 regulerte vatn i Sogn og Fjordane i 2001 . ISBN 82-91031-57-6
6-2002	Ungfiskregistreringar i 10 regulerte elvar i Sogn og Fjordane i 2001 . ISBN 82-91031-58-4
2001:	
1-2001	Skjotselsplan for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Jostedalsbreen Nasjonalpark . ISBN 82-91031-52-5
2-2001	Nasjonalparkar og andre naturvernområde i Sogn og Fjordane. Kart i målestokk 1:250.000. ISBN 82-91031-82-7
3-2001	Storsopper i kommunene Leikanger, Luster og Sogndal registrert under XV Nordiske mykologiske kongress Sogndal 7. - 12. september 2000 . ISBN 82-91031-83-5
4-2001	Framlegg til verneplan for myr i Sogn og Fjordane . ISBN 82-91031-84-3

Eldre rapportar finn du på [Miljøstatus](#)

